

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 455/2023
06.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Биљане Синановић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА и др., због кривичног дела запуштање и злостављање малолетног лица из члана 193. став 2. у вези става 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА и окривљеног ББ, адвоката Данила Костића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Лесковцу К 307/19 од 16.12.2022. године и Вишег суда у Лесковцу Кж1 44/23 од 23.02.2023. године, у седници већа одржаној дана 06.06.2023. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА и окривљеног ББ, адвоката Данила Костића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Лесковцу К 307/19 од 16.12.2022. године и Вишег суда у Лесковцу Кж1 44/23 од 23.02.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу К 307/19 од 16.12.2022. године, окривљени АА и ББ, оглашени су кривим и то: окривљена АА, због три кривична дела запуштање и злостављање малолетног лица из члана 193. став 2. у вези става 1. КЗ, а окривљени ББ, због три кривична дела запуштање и злостављање малолетног лица из члана 193. став 2. КЗ, за која кривична дела су им претходно утврђене појединачне казне затвора у трајању од по три месеца, па су осуђени на јединствене казне затвора у трајању од по осам месеци. Одлучено је о трошковима кривичног поступка како је то ближе одређено у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Лесковцу Кж1 44/23 од 23.02.2023. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљених АА и ББ, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљених АА и ББ, адвокат Данило Костић, због повреде кривичног закона и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да овај суд захтев усвоји и побијане пресуде преиначи, тако

што ће окривљене ослободити од оптужбе да су извршили предметна кривична дела или да исте пресуде укине и списе предмета врати првостепеном или другостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљених Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтевима, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ је неоснован.

Указујући на повреду закона из члана 439. тачка 1) и тачка 2) ЗКП, бранилац окривљених АА и ББ, у захтеву за заштиту законитости истиче да су окривљени побијаном правноснажном пресудом оглашени кривим за квалификовани облик кривичног дела из члана 193. КЗ, због тога што су злостављали и принудили на просјачење малолетну децу, а да се у даљем опису извршених радњи у изреци пресуде наводи да су исте предузете тиме што су малолетна деца напуштена и о њима није вођено рачуна, које околности представљају обележја основног облика кривичног дела из члана 193. КЗ. На описан начин, суд је, према ставу одбране, повредио кривични закон, јер дело наведено у изреци пресуде није кривично дело за које су окривљени оглашени кривим, већ се ради о основном облику тог кривичног дела, за које се гоњење не може предузети услед апсолутне застарелости кривичног гоњења.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљених Врховни суд је оценио као неосноване, из следећих разлога:

Из чињеничног описа дела у изреци првостепене пресуде у односу на обоје окривљених произлази да су исти оглашени кривим због злостављања и принуђавања на просјачење малолетних оштећених ВВ, ГГ и ДД и то окривљена АА, као родитељ, а окривљени ББ као ујак наведених малолетних лица, на начин ближе опредељен у чињеничном опису дела у изреци пресуде, при чему су окривљени били урачунљиви, свесни својих дела, хтели њихово извршење и свесни да су њихова дела забрањена.

Одредбом члана 193. став 2. Кривичног законика, прописано је да ће се родитељ, усвојилац, старалац или друго лице које злоставља малолетно лице или га принуђава на претеран рад или рад који не одговара узрасту малолетног лица или на просјачење или га из користољубља наводи на вршење других радњи које су штетне за његов развој, казнити затвором од три месеца до пет година.

Имајући у виду напред наведено, Врховни суд налази да се у радњама окривљене АА стичу законска обележја три кривична дела запуштање и злостављање малолетних лица из члана 193. став 2. у вези става 1. КЗ, а у радњама окривљеног ББ три кривична дела запуштање и злостављање малолетног лица из члана 193. став 2. КЗ и то како објективна обележја, која се тичу радње извршења која се састоји у злостављању и принуђавању на просјачење три малолетна лица, тако и субјективна обележја која се тичу урачунљивости и умишљаја окривљених, који обухвата свест о забрањености дела.

Из изнетих разлога Врховни суд је оценио као неосноване наводе захтева браниоца окривљених којима се указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Следствено изнетом, суд је наведеном правном квалификацијом радњи окривљених правилно применио закон у погледу кривичних дела која су предмет

оптужбе, због чега су оцењени као неосновани и наводи захтева браниоца окривљених којима се указује на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

С обзиром на изнето, не ради се о основном облику кривичног дела напуштање и злостављање малолетног лица из члана 193. став 1. КЗ, а како то бранилац неосновано указује, већ о кривичном делу из става 2. тог члана, за које кривично дело је прописана казна затвора у трајању од три месеца до пет година. Имајући у виду време извршења предметних кривичних дела (окривљена АА – у временском периоду од 01.01.2015. до 25.03.2015. године, а окривљени ББ у временском периоду од 25.03.2015. године до 14.09.2015. године), те казну прописану одредбом члана 193. став 2.КЗ, то у конкретном случају није наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења, у смислу одредби члана 103. тачка 5) и члана 104. став 6. КЗ.

Сходно изнетом, Врховни суд налази да се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљених неосновано указује да је побијаном правноснажном пресудом учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП.

Поред изнетог, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче и повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, наводима да се упоређивањем изреке пресуде и оптужног акта утврђује да је суд кумулативним навођењем радњи основног и тежег облика кривичног дела из члана 193. КЗ прекорачио оптужбу повећањем степена криминалне активности за коју су окривљени оглашени кривим.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни суд оцењује као неосноване, из следећих разлога:

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП, прописано је да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници. Дакле, из цитиране законске одредбе произлази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела.

Прекорачење оптужбе на штету окривљеног подразумева измену чињеничног описа дела, који је дат у оптужном акту додавањем нове радње извршења, односно веће криминалне воље окривљеног, на који начин се погоршава његов положај у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

Из изреке правноснажне пресуде произлази да је суд чињенични опис дела ускладио са чињеничним стањем утврђеним на основу доказа, који су изведени на главном претресу, тако што је из истог изоставио одређени временски период и радње окривљених предузете у оквиру тог периода, при чему су радње злостављања и принуђавања на просјачење малолетних лица остале неизмењене у односу на оптужни акт.

Наведеном изменом, по ставу овог суда, није увећана количина криминалне делатности на штету окривљених, тако да побијаном правноснажном пресудом није прекорачена оптужба, односно није повређен објективни, нити субјективни идентитет оптужбе и пресуде, па су изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених којима се указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, оцењени, као неосновани.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Весна Веселиновић,с.р.

Председник већа – судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић